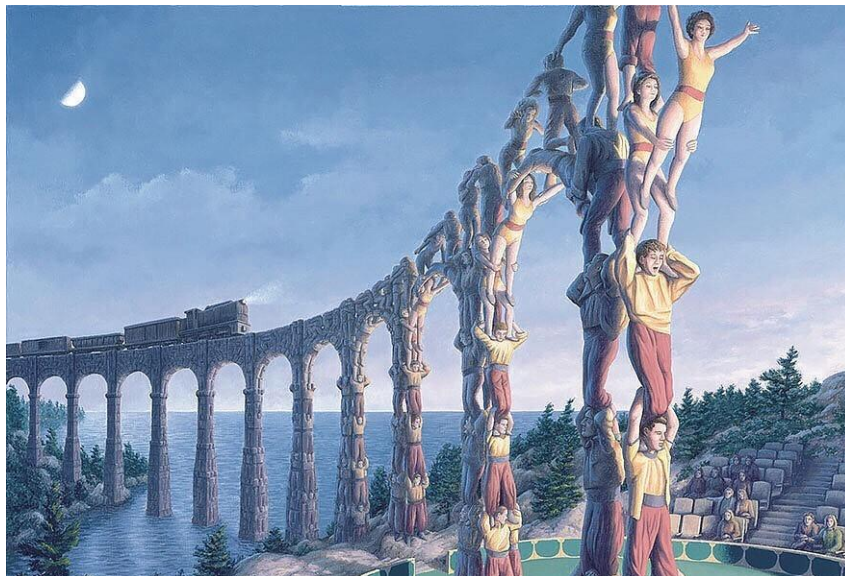

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОВА
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ
УНІВЕРСИТЕТ АНКАРА ХАДЖИ БАЙРАМ ВЕЛИ (ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
АНАТОЛІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ТРАКІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЛЮБЛІНСЬКА ВИЩА ШКОЛА (РИКІ, ПОЛЬЩА)
ВИЩА ШКОЛА БІЗНЕСУ І МЕНЕДЖМЕНТУ (ЧЕХАНУВ, ПОЛЬЩА)
МЕЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК В ЛОМЖІ (ПОЛЬЩА)
ВІДДІЛ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VI Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності»

Тернопіль
2023

УДК 159.98:37.091
Р 64

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол №8 від 27.10.2023 р.)

Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності: збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Україна, 05-06 жовтня 2023 року) / Редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, В. Є. Кавецький, О. Я. Жизномірська, О. В. Черній, Т. В. Магера, Г. І. Герасимчук, Н. Б. Стрийвус. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В. 2023. 320 с.

У збірнику публікуються тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності», проведеної на базі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти 05-06 жовтня 2023 р.

УДК 159.98:37.091

Усі матеріали збірника подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

Громик Л. І. ПУБЛІЧНИЙ ВИСТУП НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ МЕДІАГРАМОТНОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	79
Громик Н. В. ЗАСТОСУВАННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО - ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ.....	81
Демчук С. О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НАВИЧОК ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ.....	84
Джурило А. П. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГА У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	85
Древніцька О. І. ГРА ЯК ПРОВІДНИЙ ВИД ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ВСЕБІЧНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ.....	87
Durdas Alla THE USE OF CREATIVE WRITING FOR DEVELOPING STUDENTS' FOREIGN LANGUAGE SKILLS AT UNIVERSITY.....	90
Жизномірська О. Я., Зенчак А. Е. МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВЕКТОР САМОДОПОМОГИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	92
Зайченко І. В. ДО ПИТАННЯ ПРО ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	94
Зборовець Н. М. РОЛЬ МЕТОДИЧНОЇ СЛУЖБИ В ІННОВАЦІЙНОМУ ЗРОСТАННІ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ.....	96
Золотарьова К. М. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕМПАТІЇ У МОЛОДІ.....	98
Ігнатова О. М., Жовнич О. В. WELL-BEING IN EDUCATION: VALUE ORIENTATIONS.....	101
Іщук А. А. ВИКОРИСТАННЯ НАПРЯМКІВ STEM-ОСВІТИ В ТУРИСТИЧНИХ ЗАХОДАХ.....	102
Кавецький В. Є., Козак І. В. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	104
Калаур С. М. ІНКЛЮЗИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА ТА ПРАКТИЧНІ МЕХАНІЗМИ ЇЇ ФОРМУВАННЯ.....	107
Karavin Yüce, H. CHALLENGES AND SUGGESTIONS IN TRAINING SPECIALIZED TRANSLATION.....	108
Kasparz D., Radmann D., Kozlan O. DIGITALIZATION AND DIGITAL TRANSFORMATION IN THE CONTEXT OF ERASMUS+ PROGRAMS IN HIGHER EDUCATION.....	110
Кас'яненко О. М. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ БАТЬКІВ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	113

- [5] European Student Card, “ESC Initiative and EDSSI | European Student Card,” [Online]. Available: <https://europeanstudentcard.eu/esc-initiative/>. [Accessed 19 April 2023].
- [6] “Mobility-Online,” [Online]. Available: <https://www.sop-at.com/de/themen/software-losungen-fuer-hochschulen/mobility-online>. [Accessed 17 April 2023].
- [7] C. L. ter Hoeven, W. van Zoonen and K. L. Fonner, “The practical paradox of technology: The influence of communication technology use on employee burnout and engagement,” *Communication monographs*, vol. 83, no. 2, pp. 239-263, 2016. DOI: <https://doi.org/10.1080/03637751.2015.1133920>.

Кас'яненко О. М.

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри дошкільної та спеціальної освіти
Мукачівського державного університету
kasianenko-oksana@ukr.net

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ БАТЬКІВ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Для успішної реалізації інклюзивних навчання надзвичайно важлива ефективна співпраця педагогів і родин дітей з особливими освітніми потребами. Налаштованість закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) на співпрацю з батьками виявляється в діях адміністрації, класного керівника, допоміжного персоналу. Досвід такої роботи залежить від того, яким чином ЗЗСО тлумачать і реалізують своє бачення роботи з батьками [1].

В освітніх закладах можуть використовуватися три принципи практики, орієнтованої на сім'ю:

1. Сім'ю необхідно вважати основним одержувачем послуг. Надаючи освітні послуги, треба враховувати потреби всіх членів родини, які займаються освітою дитини і доглядом за нею.

2. Необхідно підтримувати й шанувати рішення, які приймаються родиною. Другий принцип визнає важливість родини і пропонує фахівцям розглядати її членів як найважливіших учасників освітньої команди – головних людей, котрі відповідають за ухвалення рішень стосовно освіти їхньої дитини та піклування про неї. Діапазон такої співпраці може бути досить широким: від індивідуальної роботи з учителями для вирішення конкретних проблем – до участі в батьківських радах, які, працюють спільно з педагогічним персоналом, допомагають приймати рішення щодо освітньої програми закладу.

3. Необхідно надавати широкий спектр послуг, покликаних поліпшити функціонування дитини та родини. Необхідно зважати на культурні особливості кожної сім'ї, забезпечувати доступ до офіційних суспільних послуг (медичних, соціальних і суспільних: бібліотеки, місця для відпочинку тощо) [2].

Запорукою добрих взаємовідносин між школою і сім'єю є повага, некритичне ставлення і співчуття. Оскільки родини є головними вчителями своїх дітей, вони мають повне право на особливу увагу і повагу з боку професіоналів. Педагоги можуть багато в чому допомогти батькам. Вони можуть почати розмови на теми, про які сім'я говорити не наважується. Наприклад, чимало батьків дітей з особливими освітніми потребами спочатку приховують свій гнів, образу, розпач. Коли ж бачать, що вчитель розуміє їхні почуття, вони охоче йдуть на контакт з ним.

Педагоги мають позитивно та відкрито ставитися до батьків дітей, незалежно від їхніх людських якостей. Коли вчитель не дає оцінок, не критикує, а делікатно, без будь-якого тиску заохочує родини до прийняття власних рішень, імовірність позитивного результату висока. Якщо ж учитель не схвалює дії батьків стосовно дитини, це може викликати відчуженість і опір з їхнього боку [3, с. 138].

Педагоги повинні враховувати сімейні обставини, співчувати родинам і відповідним чином демонструвати це під час спілкування. Спостерігаючи за реакцією батьків, учитель може визначити, чи достатньо ефективно він демонструє своє співчуття. Ті сім'ї, які щиро діляться з ним особистим, напевно відчувають співчуття з його боку. Учні ж сімей, які не схильні ділитися своїми турботами, ймовірно, цього не помічають.

Наступним кроком є відповідний розвиток комунікативних умінь та навичок учителів. Для цього можна використовувати такі прийоми:

- застосовувати активне слухання. Вчитель має уважно вислуховувати членів сімей, з повагою ставитися до їхньої точки зору і пропонувати свою допомогу. За такого підходу в учителя є можливість зрозуміти, як дивляться на себе, своїх дітей та ситуацію члени родин.

- ставити запитання. Вчитель має заохочувати батьків до розмови, розпитувати їх, з'ясовувати незрозумілі моменти. Треба ставити і конкретні запитання, і запитання, що спонукають до розгорнутих відповідей, дискусії. Слід звертати увагу на манеру спілкування батьків і характер відповідей. Учитель повинен висловлювати свою повагу до родин, відповідним чином коригуючи запитання.

- реагувати на почуте та з'ясовувати незрозуміле. Під час бесіди вчитель має відповідним чином коментувати почуте. Це дає змогу батькам зрозуміти, що їх слухають і розуміють. На завершення треба знову коротко змалювати ситуацію і з'ясувати незрозумілі питання.

- підходити до проблем з різних боків. Педагог повинен пропонувати батькам дивитися на ситуації з різних боків і розглядати різні шляхи розв'язання проблем. Наприклад, коли батьки скаржаться на погану поведінку дитини, вчитель може допомогти їм зрозуміти, що проблема не в дитині, оскільки в цьому випадку вона просто не здатна виконати поставлене перед нею завдання.

Одне з важливих завдань учителя – зустрічатися з батьками, обмінюватися з ними інформацією та розглядати можливі варіанти навчання дітей. Якщо вчитель знає сімейні обставини і діє відповідно, він може надати родинам суттєву допомогу.

Батьківські збори проводять із багатьох причин. На початку навчального року вчитель збирає батьків, щоб познайомитися й розповісти їм про навчальні програми. Під час наступних зборів обговорюють прогрес дітей, розглядають шляхи поліпшення навчального докільця і програми, з'ясовують питання, які викликають тривогу в учителів або батьків. Збори проводять через регулярні проміжки часу протягом усього навчального року [3, с. 141].

Отже, співпраця з батьками, налагодження довірливих стосунків є необхідною умовою роботи в умовах інклюзивної освіти в загальноосвітніх навчальних закладах.

Література

1. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти. Наказ МОН № 609 від 08.06.2018 р. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0609729-18#Text> (дата звернення: 23.08.2023)/

2. Скрипник Т. В. Підготовка освітнього середовища в інклюзивного процесу в закладах загальної середньої освіти. *Освітологічний дискурс*. 2020. № 28 (1). С. 118–130.

3. Учні початкових класів із особливими освітніми потребами : навчання та супровід : навч.-метод. посібник. Л. І. Прохоренко, О. О. Бабяк, В. В. Засенко, Н. А. Ярмола : навч.-метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 160 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>